

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20. desember 2021

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2022

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2022 (Prop.1 S 2021-2022), og Innst. 11 S (2021-2022), og det tildeles med dette **370,562 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 50. Det er en økning på vel 236 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2021. Økningen er en tilbakeføring av nivået ifm. Forskningsrådets avsetninger for 2020 og 2021. 20 mill. til Global helseforskning skal i 2022 tas fra avsetningene over Helse- og omsorgsdepartementets budsjettkapittel.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet som etatsstyrende departement. Oppdragene som går frem som vedlegg går frem i Kunnskapsdepartementets til fordelingsbrev med unntak av kulepunkt nr fire, oppdraget er godkjent av KD slik det er formulert.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene.

Oppfølgingen av Hurdalsplattformen, HelseOmsorg21-strategien, langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2019-2028), samt politiske målsettinger i departementets sektoransvar skal følges opp. Dette gjelder innenfor forebygging og folkehelse, diagnostisering, behandling, og rehabilitering og helse- og omsorgstjenester, innovasjon og samarbeid med næringslivet slik det kommer til uttrykk i statsbudsjettet og tilleggsproposisjonen, og andre relevante dokumenter fra departementet. Dette gjelder blant annet Nasjonal strategi for sjeldne diagnoser, den Nasjonale alkoholstrategi 2020–2025, Nasjonal handlingsplan for kliniske studier, Handlingsplanen for fysisk aktivitet 2020-2029, Handlingsplan for forebygging av selvmord (2020–2025), Opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019–2024), Nasjonal handlingsplan for et sunnere kosthold (2017-2023), Nasjonal ernæringsstrategi for eldre i sykehjem og som mottar hjemmetjenester, plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, Demensplan 2025, Meld. St. 24 (2019–2020) Lindrende behandling og omsorg, og Pårørendestrategien

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2022 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg, viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2022

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) budsjettforslag for 2022 (Prop.1 S 2021-2022) og Innst. 11 S (2021-2022). Tildelte midler for 2022 vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Helse- og omsorgsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i

utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå praksisen i Forskningsrådet for bruk av avsetningene for å sikre at økonomiregelverket og bevilgningsreglementet er ivaretatt. Helse- og omsorgsdepartementet vil ha dialog med Forskningsrådet om omprioriteringer av avsetninger på departementets område til prioriterte satsinger i tråd med de føringene som er omtalt i Prop. 1 S for Kunnskapsdepartementet og de respektive departementenes proposisjoner.

Formål som finansieres over denne posten:

- Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Bedre helse og livskvalitet
- God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering
- Helseinnovasjon
- Norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.

- *Strategiske satsinger, senterordninger m.m.:* kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens, senterordning for klinisk behandlingsforskning.

- *Internasjonalt samarbeid* gjennom JPND, Neurodegenerative Disease Research, JPI-A Healthy Diet for a Healthy Life, JPIAMR, Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance, EUs strålevern (EURATOM).

- Sekretariatsfunksjon for HelseOmsorg21, HelseOmsorg21-monitoren samt drift og videreutvikling av HelseOmsorg21-monitoren, jf. spesifisering i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet.

Føringer:

- Finansiering av forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,400 mill. kroner.
- Forskning på utmattelsesykdommer som CFS/ME skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Norges forskningsråd skal, i dialog med de regionale helseforetakene og andre relevante aktører, revidere handlingsplanen for forskning og innovasjon for persontilpasset medisin, samt bidra til departementets revidering av nasjonal strategi for persontilpasset medisin.
- De regionale sentre for omsorgsforskning videreføres etter 2020 med uendrede vilkår, herunder blant annet de økonomiske vilkår. Forskningsrådet skal påse at vilkårene for tildelingen av vertssted for regionalt senter for omsorgsforskning etterfølges¹.

¹

Det gjøres oppmerksom på at Helsedirektoratet har gitt de regionale sentre for omsorgsforskning oppdrag som varer ut 2023 knyttet til oppfølgingen av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet, som er direkte finansiert av Helsedirektoratet. Det gjøres også oppmerksom på at de regionale sentre for omsorgsforskning inngår i

Departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene i løpet av den nye kontraktperioden 2021-2023.

- Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der vi vet det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Forskningsrådet skal legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl. sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra LMD, NFD og KLD.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre, herunder også midler til HelseOmsorg21-rådet som ble overført med vel 7,5 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på oppnådde resultater innenfor forskning og innovasjon med følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse, jf. eget oppdrag for 2022
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt. 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene. Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder som nevnt under punkt 2 og at det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Behovsidentifisert forskning, nytteperspektivet og brukervedvirkning
- Bruk av HRCS for å følge med på og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

tiltaksporteføljen til regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale og fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, som har planperiode 2021-2025.

Rapporteringskrav og frister for 2022 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer (som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, halvårsrapportering, forslag til store satsinger etc.)

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet og HelseOmsorg21-rådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;
Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO
Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO
Postboks 8090 Dep 0032 OSLO
Postboks 8007 Dep. 0030
post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer (resultatet av dette er ikke behandlet i KD)

- Tiltaksforskning innenfor folkehelse

Beskrive erfaringer og gi en oppsummering av tiltaksforskningen innenfor temaet folkehelse som er finansiert, både gjennom prosjektutlysninger og miljøstøtteutlysning, både med utgangspunkt i relevans og kvalitet. Vi ber Forskningsrådet om å anbefale konkrete tiltak (innenfor sitt mandat) for å fremme forskning og innovasjon om folkehelseiltak. HOD vil ha nærmere samtale med Forskningsrådet om dette oppdraget.

- Revidering av nasjonal strategi for persontilpasset medisin

Vi ber om at Forskningsrådet innenfor eksisterende ramme bidrar til revidering av nasjonal strategi for persontilpasset medisin, med særlig ansvar for å revidere handlingsplanen for forskning og innovasjon på området. HOD vurderer at dette oppdraget ikke krever egen finansiering ettersom det er tale om en revidering av gjeldende strategi og handlingsplan.

- HelseOmsorg21-monitor

Vi ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre innenfor og utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

- Vi ber om at Forskningsrådet bidrar i å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører innenfor legemiddelutvikling og -produksjon i lys av pågående initiativer på europeisk nivå. HOD vil komme tilbake til Forskningsrådet for å konkretisere oppdraget, og i den forbindelse også spørsmål om finansiering. Dette oppdraget står ikke i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet fordi det kom etter at deres brev ble sendt.